

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2028

Kunnanhallitus 27.10.2025 § 220

Valmistelija

Hallinto- ja talousjohtaja: Tuomas Rimpiläinen, puh. 040 481 8401, tuomas.rimpilainen@iitti.fi

Kuntalain (410/2015) 110 §:ssä säädetään kunnan talousarviosta. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvion rakenteesta on säädetty, että talousarvion tulee sisältää käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosat. Kunnanjohtajan ehdotus talousarvioksi 2026 ja taloussuunnitelmaksi 2027-2028 esitellään kunnanhallitukselle.

Kunnanhallitus on antanut talousarvion valmisteluohjeen, jonka lähtökohtana on ollut ennakoitu tulokehitys, työehtosopimuksen mukaiset korotukset ja muutoin vain toiminnan kannalta välttämättömien lisäykset sisältävän talousarvion laatiminen.

Kunnanjohtajan talousarvioehdotus julkaistaan kunnanhallituksen jäsenille sähköisesti ennen kokousta ja paperiversiona kokouksessa. Talousarvioasiakirja täydentyy tilasto- ja toimintaympäristötietojen osalta marraskuun aikana.

Kunnanjohtajan talousarvioehdotus on tässä vaiheessa n. 200 000 euroa alijäämäinen.

Talousarvion käsittelyn suunniteltu aikataulu:

27.10. Kunnanhallitus aloittaa talousarvion käsittelyn ja toimialajohtajat ovat läsnä esittelemässä omat osa-alueensa.

3.11. Kunnanhallitus jatkaa talousarvion käsittelyä ja tekee valtuustolle esitykset veroprosenteista vuodelle 2026. (valtuuston kokous 11.11.)

17.11. Kunnanhallitus tekee esityksen talousarviosta kunnanvaltuustolle.

Tarvittaessa kunnanhallitus voi pitää em. kokousten lisäksi ylimääräisiä kokouksia talousarvion käsittelyn niin vaatiessa.

9.12. Kunnanvaltuusto käsittelee talousarvion.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jarkko Salonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus aloittaa vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman käsittelyn käyttötalousosan ns. läpiluvulla, antaa ohjeistuksen jatkovalmisteluun ja päättää jatkaa käsittelyä seuraavassa kokouksessaan yksityiskohtaisella käsittelyllä.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti. Merkittiin, että Seppo Lehtinen ja Janne Aalto poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana. Merkittiin, että Aarne Ylipiha poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn päätyttyä.

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 232

Kunnanhallitus jatkaa talousarvion käsittelyä yksityiskohtaisella käsittelyllä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jarkko Salonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus jatkaa talousarvion käsittelyä ja päättää, että lopullinen käsittely pidetään 17.11.2025 kokouksessa.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti. Merkittiin, että Seppo Lehtinen ja Janne Aalto poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana. Merkittiin, että Aarne Ylipiha ja Harri Hoffren poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn päätyttyä.

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 252

Valmistelija	Hallinto- ja talousjohtaja: Tuomas Rimpiläinen, puh. 040 481 8401, tuomas.rimpilainen@iitti.fi Talousarvioesitystä on käsitelty kunnanhallituksen kokouksissa 27.10. ja 3.11. Talousarviota on käsitelty myös kaikissa valiokunnissa. Talousarviokirjan rakenne on pääosiltaan edellisvuoden mukainen. Keskeisimpänä erona on vesihuollon taseyksikön ja maa- ja metsäalueiden siirtäminen kumpainenkin omaksi tulosalueekseen.
--------------	---

litin kunnan talousarviokirjan sisältöä on kehitetty informatiivisempaan suuntaan mm. henkilöstömäärien osalta. Aiempien vuosien tapaan investointiohjelmassa näkyy useita vuosia suunnitelmakausien yli. Keskeisimmät tavoitteet on yhdistetty ”valtuuston hyväksymät tavoitteet” kohtaan.

Olennaisimmat toiminnalliset tavoitteet on kasattu omalle sivulleen, mutta tulosaluekohtaisia tavoitteita on kirjattu tarkemmin käyttötalousosassa. Useille tulosalueille yhteisenä tavoitteena on kunnan palvelutuotannon kehittäminen tuottavuuden parantamisen ja palveluprosessien sujuvoittamisen kautta.

Investointiohjelma on mittava ja tulevaisuuteen suuntautuva. Tarkoituksena on noin vuosikymmenen vaihteen tienoille luoda nykyaikaiset toimintaympäristöt kouluille. Varhaiskasvatuksen ja kirjaston osalta investoinnit ovat jo toteutettu. Kunnan hallinnolle on toimitilat peruskorjattavana ja peruskorjattu kunnantalo otetaan käyttöön alkuvuodesta 2026.

Vuosi 2026 on talousarviolukujen valossa kohtuullinen. Vuosille 2027 ja 2028 käyttötalouden tilanne on haastava, vaikkakin näiden vuosien ennakointi on tässä vaiheessa yleisen taloudellisen tilanteen kehittymisen valossa hankalaa. Tavoitteena on, että toimintaa kehittämällä pystytään edelleen vaikuttamaan kunnan kokonaistaloustilanteeseen ilman, että erillisiä sopeuttamisohjelmia jouduttaisiin suunnitelmakaudella toteuttamaan. Tämä edellyttää ennakkoluulottomuutta ja valmiutta ottaa uusia toimintatapoja käyttöön osana päivittäistä toimintaa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jarkko Salonen
Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy sitovuusmääräyksineen liitteenä olevan vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2028.</p> <p>Kunnanhallitus antaa hallinto- ja talousjohtajalle oikeuden tehdä tarvittaessa talousarviokirjaan stilistisiä korjauksia ennen kunnanvaltuuston käsittelyä.</p> <p>Lisäksi todetaan, että asiakirjan painoasu ja saavutettavuus viimeistellään kunnanvaltuustolle toimitettavaan versioon.</p>
Päätös	<p>Keskustelun aikana Olli Pasila teki Atte Savelaisen kannattamana muutosesityksen investointiosaan sivulle 57, että sivun loppuun lisättäisiin teksti ”Koulukeskukseen liittyvät hankkeet voidaan aloittaa alueella vireillä olevan kaavan saatua lainvoiman”. Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja tiedusteli voiko kunnanhallitus hyväksyä tehdyn muutosesityksen yksimielisesti. Kunnanhallitus hyväksyi tehdyn muutosesityksen yksimielisesti ja muilta osin kunnanjohtajan ehdotuksen kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti.</p> <p>Merkittiin, että Arne Ylipiha ja Harri Hoffren poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn päätyttyä.</p>

Esittelijä	kunnanhallitus
Päätösehdotus	Valtuusto hyväksyy sitovuusmääräyksineen liitteenä olevan vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2028.
Päätös	<p>Asian käsittelyn aluksi puheenjohtaja teki ehdotuksen käsittelyjärjestyksestä, jossa esittelypuheenvuorojen jälkeen käydään yleiskeskustelu ja tämän jälkeen asian yksityiskohtainen käsittely luvuittain. Mahdolliset muutos- ja hylkäysehdotukset tulee tehdä yksityiskohtaisen käsittelyn aikana. Käsittelyjärjestys hyväksyttiin.</p> <p>Puheenjohtaja totesi asiakohdassa Hallintosäännön kokonaisuudistus tehdyn päätöksen sisällyttää hallintosääntöuudistuksesta johtuvat täydennykset ja muutokset vuoden 2026 talousarviokirjaan.</p> <p>Keskustelun aikana, kohdassa investointiosa valtuutettu Aalto teki valtuutettujen Saarikko, Kari ja Biaudet kannattamana esityksen, että talousarvion investointiosasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - siirretään Merrankujan vh:n saneeraus vuodelta 2027 vuodelle 2026 170 000 euroa, - siirretään uuden koulukeskuksen kaavanmukainen katurakentaminen ja suunnittelu vuodelta 2026 vuodelle 2027 90 000 euroa, - siirretään Vieterintien jätevesiputkiston saneeraus siirretään vuodelta 2026 vuodelle 2027 80 000 euroa, - siirretään yhteiskoulun pysäköinti- ja katualueiden rakentaminen vuodelta 2026 360 000 euroa Merrankujan rakentamiseen, - siirretään Merrankujalle vuodelle 2027 suunniteltu 300te määrärahan siirto vastaavasti vuoden 2027 yhteiskoulun pysäköinti- ja katualueiden saneeraukseen. <p>Keskustelun aikana, kohdassa investointiosa valtuutettu Ilmarinen teki valtuutettu Tatu Lintukankaan kannattamana esityksen, että investointiohjelmaa koskevalta sivulta 61 poistetaan sen viimeinen virke "Koulukeskukseen liittyvät hankkeet voidaan aloittaa alueella vireillä olevan kaavan saatua lainvoiman".</p> <p>Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi tulleen kaksi kannatettua muutosesitystä ja määräsi toimitettavaksi nimenhuutoäänestykset. Äänestysjärjestys siten, että valtuutettu Ilmarisen muutosesitys on ensin kunnanhallituksen esitystä vastaan ja sitten valtuutettu Aallon muutosesitys kunnanhallituksen esitystä vastaan.</p> <p>Ensimmäisessä äänestyksessä valtuutettu Ilmarinen EI ja kunnanhallituksen esitys JAA annettiin 20 JAA-ääntä (Aalto, Alinen, Biaudet, Haapaniemi, Hoikkala, Houni, Saarikko, Ikonen, Immonen, Kankkunen, Kari, Lehtinen Seppo, Leivo, Mertakorpi, Ollikainen, Pasila, Salminen, Savelainen, Virta ja Lehtinen Esa) ja 7 EI-ääntä (Ilmarinen, Leino, Lintukangas Minna, Lintukangas Tatu, Martikainen, Pirinen, Yli-Kaitala). Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen esityksen tulle kunnanvaltuuston päätökseksi.</p> <p>Toisessa äänestyksessä valtuutettu Aalto EI ja kunnanhallituksen esitys JAA annettiin 17 JAA-ääntä (Alinen, Houni, Ikonen, Ilmarinen, Immonen, Kankkunen, Leino, Lintukangas Minna, Lintukangas Tatu, Mertakorpi, Ollikainen, Pasila, Pirinen, Salminen, Savelainen, Virta, Yli-Kaitala) ja 10 EI-ääntä (Aalto, Biaudet, Haapaniemi, Hoikkala, Saarikko, Kari, Lehtinen Seppo, Leivo, Martikainen, Lehtinen Esa). Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen esityksen tulle kunnanvaltuuston päätökseksi.</p>

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.